

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 23. Iræ summæ exemplum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

eiusdem secum naturæ, & ad eandem secum Dei similitudinem factum, non hac mortali duntaxat vita priuare sed etiam vita priuare sempiterna, eumque mittere ad Orcum, & ignes semper arsuos? Et tamen hoc faciunt multi, velut Tisiphone, aut Alecto aliqua, furiosi, non jam cacodæmonū imitatores tantum, sed etiam cacodæmones ipsi. Vultis & huius rei exemplum? Innumera sunt quotidie eorum, qui nihil pensi habent, siue ad cœlum, siue ad Orcum ituros occidant. Quin eò crescunt odia, vt cum morte conentur, alteri inferre æterna supplicia, nullum vindictæ genus sufficiens arbitantes, nisi quod sit summum, & quodammodo infinitum. De quo tam atroci, & verè diabolicæ malitiæ odio historiam fide, non homine dignam accipite.

XXIII. In libro enim Gallico, cuius titulus est: *Traite preparee al' apologie pour Herodote*, recenset author facinus, de Italo quodâ, quale vix credi potest, hominem cogitasse, multò minùs, exuta omni humanitate, perfecisse. Hunc Italum (Bodinus Mediolanensem vocat) author ait, cum homine diu admodum familiari in dissidium venisse. Illud, cum paulatim glisceret, in odium excreuit capitale.

Magna

IRAE
SUMMAE
EXEM-
PLVM.

Chapitre
dihui-
stume &
Ioan. Bo-
din. in
dæmono-

Magna incendia, nisi magna vi, non extinguuntur; neq; magna odia, nisi magnis vindictis, possunt saturari. Non ergo contentus erat Italus ille, verbis increpare eum, à quo se opere & facto læsum existimabat; aut magistratui illum obijcere puniendum; ipse & iudex & vindex, & carnifex esse voluit; & eum, modo non vulgari, occidere. Ac, ne quis præcipitem fuisse censeat, etsi quotidie occasionem captabat; immo, singulis pænè horis, eius necandi consilia agitabat; integros tamen decem annos, æstuantem in animo iram sustinuit; quasi tanto illi tempore opus esset, ad nefariam vindictæ cupiditatem explendam, quanto Græcis opus fuit, ad Troiam expugnandam. Nempe sæpius quidem inimicum habuisset in manu, sed non prout ei flagrans odium dictavit. Differre eadem maluit, vt à tempore exigeret vsuram crudelitatis. Vtinam alter tam in cauendo, quàm iste in nocendo attentus fuisset! vtinã legisset, vel meminisset illud Siracidæ: *Non credas inimico tuo in æternum: sicut enim aramentum, aruginat nequitia illius: etsi humiliatus vadat curuus, adyce animum tuum, & custodi te ab illo. Non statuas illum penes te, nec sedeat ad dexteram tuam, ne forte conuersus ad locum*

manis &
lib. 4 de
Rep. c. 1.

Eceli. 12.
10.

locum tuum, inquirat cathedram tuam: & in nouissimo agnoscas verba mea, & in sermonibus meis stimuleris. Sed mundus vult decipi; & plurimi, qui fugiunt fidissimorum consortia, amant infames scopulos, & pessimorum sibi-que insidiantium se sinunt decipi familiaritate. Quod & isti euenit. Siquidem vbi insidiator vidit, vim omnem manifestam, infra vota sua esse, & occulto astu plus aduersario noceri posse, quàm aperta manu, cœpit ad artes se conuertere hominum malè Politicorum. Primùm eum iucundo vultu, & comibus oculis aspexit transeuntem. Mox etiam voce blanda salutauit. quin & urbano gestu se se illi videbatur submittere atque commendare, tandem alloquio etiam, se se profitebatur illi totum conciliatum. Quem non falleret tantæ persona humanitatis, præsertim gaudentem, se tanto periculo defunctum esse, quanto hoste ac insidiatore liberatum? Ergo igitur tot blanditijs persuasus, tot captus illecebris, censuit humanitatem humanitate compensandam; jamque sine metu ei obviam iuit, neque secus, atque ante annos decem, cum eo familiariter egit: ratus utique, tanto temporis interuallo, offensæ mentis æstum extingui potuisse. Vt qui sicam,

ita

ita qui iram abscondit, maius malum machinatur; & periculosius est utique, meditare, quam temere feriri. Quare dum in hunc modum, amicitia vetus videtur coaluisse; dum nulla suspicio clypeum; nullus metus suggerit cautionem; dum galea ponitur, dum hosti creditur; optatissima eidem occasio offertur verberandi. Etenim, inter hanc familiaritatem, veteranus insidiator, observata secreti ab arbitris omnibus loci opportunitate, ex improviso, & nihil minus opinantem à tergo aggreditur, subiectoque pede, retro actum humi prosternit, iacentique altero genu superincumbens, pugionem vagina liberat, manuque in altum sublata, mortem presentem minitans, iam tandem vindicandi tempus adesse, ait; iram diu pressam aliquando demum occasionem inuenisse erumpendi; meminisse illum, quid ante decennium fecerit, id alta mente sepultum, tandem nimium vrens ebullire in vindictam, vno verbo, moriendum illi esse. Expalluit, ad hæc, prostratus, oppressumque se videns, ad ultimas preces confugit, per superos omnes rogans, ne iræ tantum vellet indulgere; esse se hominem; esse amicum: fidei illius, post tot insidias animaduersas, concredidisse: deprecari

precarî

precari culpam; supplicem se esse, pro vita;
 promittere omnem huius iniuriæ obliuionē,
 fidemque & fidelitatem æternam spondere.
 Audita hac oratione, alter vultum mutauit,
 nihilque diu locutus (quasi exoratus, etiam
 mentem mutauisset) tandem in huiuscemo-
 di verba illi respondit: *Fateor, mouit me tua*
isthac deprecatio, & vitam tibi donabo; sed ea
solum conditione: Si Deo, si Diuis, si sanctis Sa-
cramentis, si omnibus diuinis beneficis ad anima-
rum salutem concessis renunciaueris; Morieris,
ni hac abuturum feceris; Deo negato, viues. Du-
 rissima hæc misero illi viro visa est conditio,
 & iniquissima, simulque non sine grauissimo
 impietatis scelere implenda; metu tamen
 mortis, & intempestiuo vitæ amore, passus
 est se vinci; &, licet inuitus, morem aduer-
 sario gessit. Sub cultro igitur constitutus,
 hac formula Superis valedixit. *Ego N. Deo,*
& adicò SS. Trinitati, ego Christo in cruce passo,
ego Matri Christi, ego Angelis, Apostolis, Diuisq;
omnibus; ego Baptismo omnib; Sacramentis à
Christo institutis renuncio. Dixit, & vixit.
 Nam, audita hac renunciatione, conscelera-
 tissimus ille parricida, immo Stygius satelles
 (neq; enim dignus est, qui homo appelletur)
 id, quod optauerat destinaueratque, assequu-
 tus,

tus, illico pugionem in pectus impressit, supplicemque confodiens, ad Orcum transmisit. Poterat hoc esse summum impietatis atque immanitatis fastigium; sed inuenit Tartareum ingenium, quæ adderet tantæ impietati colophonem. Neque enim desperatum caput, contentum fuit, facinus adeò nefandū perpetrasse, sed ausum est præterea iactanter gloriari, ac dicere, sibi adeò exoptatam, ac suauem, de suo inimico, vindictam obtigisse, vt maiorem sperare non potuisset: nec enim animam se illi solam è corpore exturbasse, sed etiam, abiuratione tam dira, effecisse, vt recto itinere descenderet ad Acherontem, & cruciatus semper duraturos. Quæ utique vindicta non potest crudelior excogitari, etiam si cacodæmones omnes in commune concilium conuenirent. Excogitauit autem eam Ira, seu odium, quod est Ira inueterata.

Quid autem, putatis, eiusmodi truculentiam apud diuinum tribunal mereri? Dicitur certe Hieronymus ait: *Sicut misericordia sursum astuat ad Deum; ita deorsum crudelitas in infernum abicit.* Quin & Plato Ethnicus ait: *Crudelitas in Tartari barathrum improbos abicit, unde nunquam egrediuntur.* Nulla res adeò

XXIV.

IRA HOMINEM
EVERTIT.S. Hieronym. in
12. Proph.

X

ater